

Osti jarej
mile sestre in dragi bratje,

brezpogojno ljubeče,
svobodno,
srečno in zadovoljno,
v miru in v sožitju,
v harmoniji in v radosti,
solidarno in sodelujoče,
z modrostjo in znanjem
vam podarjam
to védenje iz te delavnice
po načelu ISTOVrednosti in ISTOvednosti
v popolnem obilju za vse.

Priročnik
za opolnosrčenje in opolnomočenje
človeka Božanske narave
zamišljen in predstavljen v duhu Ljudske Pisarne

Kazenski zakonik

01

uvodno razmišljanje

Kaj je kazensko pravo?

Kako je zgrajen Kazenski zakonik RS?

petega [5] rožnika [6]

izvaja

:primož

zavrnitev odgovornosti **vzemi ali pusti**

Prostovoljen namen sklopa delavnic z naslovom Kazenski zakonik
je izključno obveščevalno-učnega značaja
in deluje po načelu "vzemi ali pusti".

S takimi iskrenimi nameni
je v skladu s pravico svobode govora in izražanja mnenja.

Prav tako ta sklop delavnic ne predstavlja pravnega svetovanja,
saj njihov avtor hvalabogu ni pravni strokovnjak.

Avtor zato ne more jamčiti,
da bo uporaba informacij vsakomur prinesla uspeh.

zavrnitev odgovornosti **vzemi ali pusti**

Avtor je nasploh mnenja,
da je mnogo bolj razburljivo graditi vzporeden sistem bivanja na Zemlji,
kot pa graditi samoobrambne trgovske strategije.

Vendar pa so današnji časi res nekaj posebnega,
zato se samoobrambi preprosto ni moč popolnoma izogniti.

Zaradi tega avtor srčno upa,
da bodo vsebine raziskovalcu in pustolovcu v oporo in pomoč.

Kaj je kazensko pravo? definicija - splošno sprejeta

Kazensko pravo je eno izmed najstarejših vej prava.

Kazensko pravo je posebna veja prava, katere vsebina je s pravom urejeno in omejeno nasilje.

Kazensko pravo je sestavni del pravnega reda ali sistema države, ki je pomemben del družbene nadgradnje.

Je dejavnik za varstvo obstoječih in prevladujočih družbenih odnosov in institucij ter le v manjši meri dejavnik njihovega spreminjanja.

Kazensko pravo je instrument za izvajanje oblasti vsakokratnega političnega razreda.

Kazensko pravo tudi omejuje krutost in nečlovečnost, omejuje samovoljo vladajočih ter varuje človekove pravice, svoboščine in dostojanstvo.

delitev kazenskega prava

Kazensko pravo lahko smiselno razdelimo na dva [2] temeljna področja:

- kazensko materialno pravo in
- kazensko procesno pravo.

Kazensko materialno pravo določa katera človeška/trgovska dejanja so kazniva, opisuje in razmejuje kazniva dejanja od nekaznivih in določa katere sankcije in ob kakšnih pogojih se lahko izrečejo storilcem kaznivih dejanj. Materialno kazensko pravo se uresničuje s kazenskim procesnim pravom.

Kazensko procesno pravo ureja postopek, pristojnosti, dolžnosti in pravice vseh udeležencev kazenskega postopka (*organi kazenskega pregona, pravosodje, obdolženci, zagovorniki, priče, izvedenci...*), ima zelo pomembno vlogo s stališča jamstvene funkcije, saj so prav procesne določbe najmočnejša ovira za zlorabe materialnega prava na račun temeljnih človekovih pravic in svoboščin.

Kaj je kazensko pravo? definicija Ljudska Pisarna

Kazensko pravo je izrazito razreden in političen pojav, izraz vsakokratnega razmerja moči obeh nasprotujočih si razredov:

- vladajočim trgovskim razredom kot nosilcem oblasti na eni strani
- ter podrejenimi trgovskimi razredi na drugi strani.

Kazensko pravo zagotavlja postopno omejevanje golega in neposrednega nasilja v družbenih/trgovskih odnosih med ljudmi.

V kazenskem pravu se oglašajo zahteve po omejitvi brezmejne oblasti korporativne države nad državljani, po omejitvi pravic in pooblastil javnih organov represije/prisile in zakonitosti njihovega delovanja, po varstvu človekovih pravic in svoboščin, po sorazmernosti med kaznivim dejanjem in kaznijo ter po počlovečenju/omehčanju kazenske represije/prisile.

Kaj je kazensko pravo? definicija Ljudska Pisarna

Državni uslužbenci na vseh ravneh so represivno/prisilno oblast vedno zlorabljali za utrjevanje oblasti, varstvo posebnih interesov ali interesov trgovskega razreda, ki so ga predstavljale.

Francoska buržoazna revolucija je dala izjemno močan pospešek razvoju kazenskega prava – torej točno na prelomu iz 18. v 19. stoletje, ko so po več globalnih kataklizmah (1.666; 1709; 1810-12) črni svečeniški magi in njihovi zvesti služabniki začeli vpeljevati demokracijo kot posodobljen trgovski sistem dokončnega prostovoljnega suženjstva.

Kaj je kazensko pravo?

Wikipedija

Kazensko pravo

74 jezikov
Stran Pogovor Preberi Uredi stran Uredi kodo Zgodovina Orodja

Iz Wikipedije, proste enciklopedije

Kazensko pravo je celota **1** pravnih pravil in pravnih načel, ki opredeljujejo **2** kazniva dejanja, **3** kazensko odgovornost in **4** kazenske sankcije.

Temeljna načela kazenskega prava so: načelo človekovega dostojanstva in humanosti, načelo legitimnosti in omejenosti represije samo na nujne primere (*prisila kot ultima ratio*), načelo zakonitosti (*Nullum crimen nulla poena sine lege paevia; Nullum crimen sine lege certa*), načelo subjektivne ali krivdne odgovornosti ter načelo sorazmernosti med kaznivim dejanjem in kaznijo.

Kazensko pravo ima splošni in posebni del. Predmet splošnega dela so načela kazenskega prava in vsa tista pravna pravila, ki se nanašajo na zasnovo in skupne značilnosti vseh kaznivih dejanj, na splošne prvine in predpostavke kazenske odgovornosti in na sistem kazenskih sankcij. Posebni del pa zajema opise kaznivih dejanj, ki so razvrščena po različnih skupinah.

Slika: Kaj je kazensko pravo?

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Kazensko_pravo

Kaj je kaznivo dejanje?

16. člen Kazenskega zakonika

Kaznivo dejanje je v 16. členu KZ-1 opredeljeno takole:

Kaznivo dejanje je protipravno dejanje,
ki ga zakon zaradi njegove nevarnosti določa kot kaznivo dejanje
in hkrati določa njegove znake in kazen zanj.

Kaj je kazenska odgovornost?

Kazenska odgovornost

9 jezikov

Stran Pogovor Preberi Uredi stran Uredi kodo Zgodovina Orodja

Iz Wikipedije, proste enciklopedije

Kazenska odgovornost je odgovornost vsake pravne in fizične osebe, ki je storila kaznivo dejanje.

Kazenski zakonik

[uredi | uredi kodo]

Slika: Kazenska odgovornost - definicija

Vir: Wikipedija; https://sl.wikipedia.org/wiki/Kazenska_odgovornost

Kaj je krivda v Obligacijskem zakoniku?

V civilnem pravu ima krivda drugačen pomen kot v kazenskem pravu.

V civilnem pravu se tehta krivda kot neskrbnost ravnanja.

Obligacijski zakonik (OZ-NPB3); čistopis

◀ 134. člen 135. člen ▶

2. odsek: KRIVDNA ODGOVORNOST
(neuradno prečiščeno besedilo)

[135. člen: Kdaj je podana krivda +](#)

[136. člen: Neodgovorne osebe +](#)

[137. člen: Odgovornost mladoletnika +](#)

[138. člen: Silobran, stiska, odvrnitev škode od drugega +](#)

[139. člen: Dovoljena samopomoč +](#)

[140. člen: Privolitev oškodovanca +](#)

Uradni list RS, št. 97/2007 z dne 24. 10. 2007: 2. odsek: OZ
Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo: OZ-NPB3

V civilnem pravu pa se krivda presoja po objektiviziranem merilu ustrezne skrbnosti.

Slika: Krivdna odgovornost - definicija

Vir: Obligacijski zakonik; <https://zakonodaja.com/zakon/oz/2-odsek-krivdna-odgovornost>

Kaj je krivda v Kazenskem zakoniku?

V kazenskem pravu se z določeno obliko krivde (naklep, malomarnost) izraža subjektivni odnos konkretnega storilca do njegovega ravnanja (kaznivega dejanja).

24. člen Krivda

Kriv je storilec,

ki je bil ob storitvi kaznivega dejanja prišteven in je ravnal z naklepom ali iz malomarnosti, pri tem pa se je zavedal ali bi se moral in mogel zavedati, da ravna v nasprotju s pravom, in če niso podani razlogi, ki izključujejo krivdo.

Kaj je kazenska sankcija?

Za kršitev pravne norme je vedno predpisana tudi sankcija.

Zanje je značilno, da pomenijo uporabo omejenega,
vnaprej določenega nasilja.

sánkcija -e ž (á)

SSKJ*

1. *pravn. pravno veljavno določilo v pravni normi o posledicah njene kršitve: določiti, poostriti sankcije; sprejeti sankcije*

// *pravna posledica za določeno protipravno ravnanje: izreči sankcijo; sodni opomin, vzgojni ukrep in druge kazenske sankcije; pritožiti se zoper preostro sankcijo / civilne sankcije; mednarodne sankcije; pren., publ. dejanje je treba obsoditi ali uporabiti kako drugo družbeno sankcijo*

Slika: Kaj je kazenska sankcija?

Vir: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=sankcija>

3. člen

Sistem kazenskih sankcij

(1)

Kazenske sankcije so: kazni, opozorilne sankcije in varnostni ukrepi.

(2)

Za kaznivo dejanje je v zakonu vedno predpisana kazen, ki se izreče storilki oziroma storilcu v sorazmerju s težo dejanja in njegovo krivdo.

Ob pogojih, določenih v splošnem delu tega zakonika, se storilcu smejo izreči namesto kazni opozorilne sankcije in poleg kazni ali opozorilne sankcije še varnostni ukrepi.

(3)

Ob pogojih, določenih s tem zakonikom, se storilcu zaradi storjenega kaznivega dejanja izrečeta tudi odvzem premoženjske koristi in objava sodbe.

(4)

Kadar predpisi določajo, naj se zaradi same obsodbe za kaznivo dejanje obsojenki oziroma obsojencu poleg izrečenih kazenskih sankcij odvzamejo ali omejijo kakšne pravice, velja tudi za take pravne posledice prepoved iz prejšnjega člena.

(5)

Ob pogojih, določenih s tem zakonikom, se storilcu, ki ni kriv, ker ob storitvi protipravnega dejanja ni bil prišteven, smejo izreči varnostni ukrepi, odvzem premoženjske koristi in objava sodbe. Določbe o pravnih posledicah obsodbe veljajo tudi za te storilce.

Definicija Ljudska Pisarna
Kaj so temeljna načela kazenskega prava?

Beseda načelo pomeni tisto najpomembneje pri vsakem pojavu/stvari.

Temeljna načela kazenskega prava zato po tej definiciji pomenijo tiste najpomembnejše informacije, ki določajo pomen in namen kazenskega prava.

Če želimo razumeti kazensko pravo,
moramo najprej razumeti tisto najpomembnejše, kar določa kazensko pravo –
to so temeljna načela kazenskega prava.

prvo [1] načelo
načelo človekovega dostojanstva in humanosti

Jernej Letnar Čerňič

**Človekovo dostojanstvo kot temelj vladavine prava
v slovenski družbi**

Povzetek: Človekovo dostojanstvo je temeljna vrednota demokratične in pravne države, brez nje se vladavina prava ne more vzpostaviti in polno zaživeti. Vladavina prava omejuje samovoljo državne oblasti in močnih interesnih skupin tako, da varuje človekovo dostojanstvo vsakega posameznika in družbe kot celote. Človekovo dostojanstvo ni odvisno od posameznikove svetovnonazorske opredelitve, temveč mu pripada iz samega dejstva, da je človek. Tako je neposredno povezano s človeškim življenjem in s pravico do življenja ter z njenim uresničevanjem. Vladavina prava je brezpogojno povezana s človekovim dostojanstvom, saj ureja delovanje demokratične in pravne države. Naš prispevek tako obravnava človekovo dostojanstvo kot temelj za delovanje vladavine prava. V prvem delu opredeljuje in analiza človekovo dostojanstvo kot temelj vladavine prava. Drugi del nato predstavlja in analizira sodno prakso slovenskega Ustavnega sodišča. Tretji del pa daje nekaj predlogov za njeno konkretizacijo v slovenski družbi. Človekovo dostojanstvo pomeni temelj vladavine prava, ki ga mora vsakokratna družba vedno znova uresničevati in varovati.

Slika: Načelo človekovega dostojanstva in humanosti

Vir: <https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2018/01/Letnar.pdf>

prvo [1] načelo
načelo človekovega dostojanstva in humanosti
v Ustavi Republike Slovenije

34. člen

(pravica do osebnega dostojanstva in varnosti)

Vsakdo ima pravico do osebnega dostojanstva in varnosti.

35. člen

(varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih pravic)

Zagotovljena je nedotakljivost človekove telesne in duševne celovitosti, njegove zasebnosti ter osebnostnih pravic.

Slika: 34. in 35. člen Ustave RS: Načelo človekovega dostojanstva in humanosti

Vir: Uradni list RS 33-1409/1991I, stran 1373

prvo [1] načelo
načelo človekovega dostojanstva in humanosti
v Ustavi Republike Slovenije

KOMENTAR USTAVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Človekove pravice in temeljne svoboščine / 34. člen / Ustavnosodna presoja

Pravica do osebnega dostojanstva

Lovro Šturm, 2011

- 3 *OdlUS XI, 137, U-I-54/99, Ur. l. 61/02: »11. Ustava v 34. in 35. členu varuje človekovo osebno dostojanstvo, osebnostne pravice, njegovo varnost in zasebnost.*

Pravica do osebnega dostojanstva posamezniku zagotavlja priznanje njegove vrednosti, ki mu gre kot človeku in iz katere izvira njegova sposobnost samostojnega odločanja. Iz te človekove lastnosti pa izvira tudi jamstvo osebnostnih pravic. Že ime pove, da so to pravice, ki gredo človeku kot osebi, kot takemu. Z jamstvom osebnostnih pravic so zagotovljeni tisti elementi posameznikove osebnosti, ki niso varovani z drugimi določbami Ustave (s svobodo vesti, izražanja itn.), a je šele skupaj z njimi posamezniku dana možnost, da se svobodno razvija in oblikuje svoje življenje v skladu z lastnimi odločitvami (tako US v U-I-226/95 z dne 8. 7. 1999, Ur. l. 60/99 in OdlUS VIII, 174). Ustavnosodna presoja je v ta okvir vključila tudi splošno svobodo ravnanja (npr. v odločbi št. U-I-137/93 z dne 2. 6. 1994, Ur. l. 42/94 in OdlUS III, 62).

prvo [1] načelo
načelo človekovega dostojanstva in humanosti

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah

NASLOV I

Dostojanstvo

Člen 1 - Človekovo dostojanstvo

Člen 1 - Človekovo dostojanstvo

Človekovo dostojanstvo je nedotakljivo. Treba ga je spoštovati in varovati.

drugo [2] načelo

načelo legitimnosti/zakovitosti in omejenosti represije

Temeljno merilo tega načela je spoštovanje človekovih pravic in svoboščin.

Kazenskopravna prisila je "ultima ratio" ali zadnji smiselni ukrep
za zatiranje kaznivih dejanj.

Načelo legitimnosti zavezuje tudi domnevne javne uslužbence in vse organe represije.

Represiven poseg v človekovo pravice in svoboščine
mora biti mora biti zakonsko upravičen.

drugo [2] načelo
načelo legitimnosti/zakonnosti in omejenosti represije

Nihče ne sme biti kaznovan za dejanje,
za katero ni z zakonom določeno, da je kaznivo in ni zanj predpisane kazni,
še preden je bilo dejanje storjeno.
(nullum crimen, nulla poena sine lege praevia)

Ustavno načelo zakonitosti je v Kazenski zakonik vpeljeno v več določbah.

Če načelo zakonitosti pride v nasprotje z načelom koristnosti,
moramo dati prednost načelu zakonitosti.

drugo [2] načelo
načelo legitimnosti/zakonnosti in omejenosti represije v KZ-1

28. člen
(načelo zakonitosti v kazenskem pravu)

Nihče ne sme biti kaznovan za dejanje, za katero ni zakon določil, da je kaznivo, in ni zanj predpisal kazni, še preden je bilo dejanje storjeno.

Dejanja, ki so kazniva, se ugotavljajo in kazni zanje izrekajo po zakonu, ki je veljal ob storitvi dejanja, razen če je novi zakon za storilca milejši.

Slika: 28. člen KZ-1: Načelo zakonitosti

Vir: Uradni list RS 33-1409/1991I, stran 1373

drugo [2] načelo
načelo legitimnosti/zakovitosti in omejenosti represije

The screenshot shows the official website of the European Union Charter of Fundamental Rights. At the top, there is a logo of the European Union (a circle of twelve stars) and the title "Listina Evropske unije o temeljnih pravicah". Below the title is a search bar with the placeholder text "Išči po Listini" and a blue "IŠČI" button. The main content area is divided into sections. The first section is titled "NASLOV VI Sodno Varstvo" (Title VI: Right to a Fair Trial) and is flanked by left and right navigation arrows. Below this, the specific article is highlighted: "Člen 49 - Načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni" (Article 49 - Principles of legality and proportionality of criminal offences and penalties), also with navigation arrows. The article text is displayed below, starting with "1. Nihče ne sme biti obsojen za dejanje, izvršeno s storitvijo ali opustitvijo, ki v času, ko je bilo storjeno, po nacionalnem ali mednarodnem pravu ni bilo določeno kot kaznivo dejanje." The text continues with "2. Ta člen ne izključuje sojenja in kaznovanja osebe zaradi storitve ali opustitve dejanja, ki je bilo v času, ko je bilo storjeno, kaznivo po splošnih načelih, ki jih priznava skupnost narodov." and "3. Kazen ne sme biti nesorazmerna s kaznivim dejanjem."

Slika: Načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj - Listina EU o temeljnih pravicah

Vir: <https://fra.europa.eu/sl/eu-charter/article/49-naceli-zakovitosti-sorazmernosti-kaznivih-dejanj-kazni>

načelo subjektivne ali krivdne odgovornosti

Kazen se sme uporabiti samo,
če je dokazano, da je obtoženec res storilec kaznivega dejanja
in če je ugotovljeno, da je kazensko odgovoren (prišteven in kriv).
(*nullum crimen nula poena sine culpa*)

Kazensko odgovoren je tisti storilec,
ki se je v trenutku storitve kaznivega dejanja zavedal ali se vsaj moral zavedati (prištevnost),
da dela nekaj, česar ne bi smel (krivda).

Za kazensko odgovornost je potreben subjektiven odnos storilca
do dejanja, ki ga je storil
in posledice, ki jo je povzročil.

Subjektivni odnos storilca imenujemo v kazenskem pravu krivda.

Zaključek Viri kazenskega prava

Kazensko pravo je zakonsko pravo.

To pomeni da imajo predpisi s področja kazenskega prava obliko zakona.

Samo zakon sme določiti katero dejanje je kaznivo in zanj predpisati kazen,
zakone pa lahko izdaja samo najvišji zakonodajni organ države

To načelo varuje družbo pred samovoljo posameznih nosilcev politične moči in oblast.

Kazensko pravo sestavlja množstvo virov,
ki jih lahko razdelimo v dve [2] veliki skupini:

Materialni viri kazenskega prava

Formalni viri kazenskega prava

Zaključek

Temeljni viri kazenskega prava

Najpomembnejši viri kazenskega prava so:

Kazenski zakonik

Ustava

Zakon o kaznivih dejanjih pravnih oseb

Zakon o kazenskem postopku

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij

Zakon o sodiščih

Zakon o sodniški službi

Zakon o državnem tožilstvu

Zakon o odvetništvu

Zakon o policiji

Zaključek

Ustava kot vir kazenskega prava

Ustava je hierarhično najvišji zakon vsake korporativne države.

Določene ustavne določbe so pomembne za opredelitev razmerja med posameznikom in državo na področju državne represije/nasilja:

- v Sloveniji ni smrtne kazni (§ 17),
- načelo zakonitosti pri določanju kaznivih dejanj (§ 28),
- zahteva po spoštovanju človekove osebnosti in njegovega dostojanstva v kazenskem in vsakem drugem postopku, med odvzemom oz. omejitvijo prostosti ter med izvrševanjem kazni (§ 21),
- splošni pogoji, ob katerih je možno komu odvzeti prostost (§ 19, § 20).

Zaključek

Ustava kot vir kazenskega prava

Za kazensko materialno pravo so pomembne tudi določbe o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, ker človeku jamčijo njegovo kazenskopravno varstvo:

- pravica do enakosti pred zakonom (§ 14),
 - prepoved mučenja (§ 18),
 - domneva nedolžnosti (§ 27),
- pravica do zasebnosti (§ 35, § 36, § 37, § 38),
 - aktivna in pasivna volilna pravica (§ 43),
 - pravica do peticije (§ 45),
 - pravica do svobode izražanja (§ 39),
- pravica do svobode zbiranja in združevanja (§ 42).

Ustava razglaša nekatera dejanja za neposredno kazniva in protiustavna – prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti ter prepoved spodbujanja k nasilju in vojni (§ 63).

Iskrena
hvala
za
vašo
pozornost
in
dobronamerno
podporo.